

Sprawozdanie końcowe urzędnika przeprowadzającego spotkanie wyjaśniające ⁽¹⁾**Sprawa AT.40136 — Kondensatory**

(2018/C 446/06)

Wprowadzenie

(1) W projekcie decyzji stwierdzono istnienie kartelu na rynku kondensatorów elektrolitycznych, w którym udział wzięło piętnaście podmiotów prawnych (łącznie „adresaci decyzji”), należących do dziewięciu następujących przedsiębiorstw:

— Elna Co., Ltd. („Elna”),

— Hitachi Chemical Electronics Co. Ltd. (dawniej Hitachi AIC Inc.) oraz Hitachi Chemical Co. Ltd. (łącznie „Hitachi”),

— Vishay Polytech Co., Ltd. (dawniej Holy Stone Polytech Co. Ltd.), Holy Stone Holdings Co., Ltd. oraz Holy Stone Enterprise Co., Ltd. (łącznie „Holy Stone”),

— Matsuo Electric Co., Ltd. („Matsuo”),

— Tokin Corporation (dawniej NEC Tokin Corporation) oraz NEC Corporation (łącznie „NEC Tokin”),

— Nichicon Corporation („Nichicon”),

— Nippon Chemi-Con Corporation („NCC”),

— Rubycon Corporation oraz Rubycon Holdings Co., Ltd. (łącznie „Rubycon”),

— Sanyo Electric Co., Ltd. oraz Panasonic Corporation (łącznie „Panasonic/Sanyo”).

(2) Dochodzenie wszczęto na podstawie wniosku o zwolnienie z grzywny złożonego przez Panasonic/Sanyo w dniu 4 października 2013 r. Po przesłaniu wezwań do udzielenia informacji w dniach 28 marca i 1 kwietnia 2014 r. Komisja otrzymała kolejne wnioski o złagodzenie kary od przedsiębiorstw Hitachi, Holy Stone, NEC Tokin, Rubycon i Elna. Komisja wysłała dalsze wezwania do udzielenia informacji do adresatów decyzji i innych uczestników rynku. W dniach 3–6 marca 2015 r. Komisja przeprowadziła kontrole w pomieszczeniach [...] NCC.

Pisemne zgłoszenie zastrzeżeń

(3) W dniu 4 listopada 2015 r. Komisja przyjęła pisemne zgłoszenie zastrzeżeń, notyfikowane adresatom decyzji oraz pięciu innym podmiotom prawnym (łącznie „adresaci pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń”).

(4) W pisemnym zgłoszeniu zastrzeżeń stwierdzono, że jego adresaci brali udział [...] w porozumieniach lub praktykach uzgodnionych mających formę spotkań wielostronnych oraz dwu- lub trójstronnych kontaktów, podczas których wymieniali informacje na temat tendencji rynkowych, produkcji i sprzedaży na świecie oraz cen, aby koordynować swoje przyszłe działania w zakresie sprzedaży kondensatorów elektrolitycznych. Zachowanie to zostało uznane za stanowiące pojedyncze i ciągłe naruszenie art. 101 TFUE i art. 53 Porozumienia EOG.

Dostęp do akt (i do pełnego tekstu pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń)

(5) Adresatom pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń zapewniono dostęp do większości akt poprzez udostępnienie im płyty DVD zawierającej akta sprawy oraz do oświadczeń przedsiębiorstw ubiegających się o złagodzenie sankcji w siedzibie Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji („DG ds. Konkurencji”) w dniach od 12 listopada do 17 grudnia 2015 r. ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Na podstawie art. 16 i 17 decyzji 2011/695/UE Przewodniczącego Komisji Europejskiej z dnia 13 października 2011 r. w sprawie funkcji i zakresu uprawnień urzędnika przeprowadzającego spotkanie wyjaśniające w niektórych postępowaniach z zakresu konkurencji (Dz.U. L 275 z 20.10.2011, s. 29) („Decyzja 2011/695/UE”).

⁽²⁾ Doszło do dwóch przypadków niezamierzonego ujawnienia informacji poufnych, w wyniku których konieczna była wymiana płyty DVD zawierającej akta sprawy. DG ds. Konkurencji odpowiednio zajęła się tymi incydentami. Nie otrzymałem żadnych skarg dotyczących tych incydentów.

- (6) Zarówno pisemne zgłoszenie zastrzeżeń, jak i treści znajdujące się na płycie DVD zawierającej akta sprawy przere-dagowano w znacznym stopniu, by ukryć nazwy klientów (głównie przedsiębiorstwa Rubycon), które to informacje DG ds. Konkurencji zgodziła się traktować jako „tymczasowo poufne”. Powołując się na swoje prawo do obrony, kilku adresatów pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń zwróciło się z wnioskiem o dostęp do zredagowanych nazw klientów. W następstwie tych wniosków o dostęp do zredagowanych nazw klientów do płyty DVD zawierającej akta sprawy dodano dwie dodatkowe płyty i udostępniono je wszystkim adresatom pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń w dniach 4 marca i 26 kwietnia 2016 r.
- (7) Po udostępnieniu płyty DVD w dniu 26 kwietnia 2016 r. Komisja przesłała wszystkim adresatom pisemnego zgło-szenia zastrzeżeń pismo przedstawiające okoliczności faktyczne („pierwsze pismo”) w dniu 4 maja 2016 r. Pierw-sze pismo zawierało nową wersję pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń (w tym załącznik 1), w której uwzględniono wszystkie nazwy klientów, a także numery referencyjne japońskich oryginalnych dokumentów oraz zaktualizowane numery tłumaczeń tych dokumentów na język angielski w przypisach. Pismo zawierało również zaktualizowaną tabelę korelacji.
- (8) Preferowanym sposobem postępowania byłoby należyte uregulowanie wszystkich aspektów poufności przed przy-jęciem pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń⁽¹⁾, tak aby uniknąć „tymczasowo poufnych” informacji w pisemnym zgło-szeniu zastrzeżeń i znacznego nakładu pracy, jaki poświęcono na rozwiązanie tej kwestii w ciągu pół roku od wysłania pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń. Można było w zupełności przewidzieć, że nazwy klientów będą miały znaczenie dla prawa do obrony adresatów pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń. Ponadto nazwy klientów to rodzaj informacji, których Komisja zazwyczaj, oprócz należytych uzasadnionych przypadków, nie traktuje jako tajemnicy handlowej i innych informacji poufnych⁽²⁾.
- (9) W każdym razie dostarczenie płyty DVD w dniu 26 kwietnia 2016 r. i przesłanie pierwszego pisma w dniu 4 maja 2016 r., co w rzeczywistości oznaczało ponowne wysłanie pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń jako pełnego tekstu, rozwiązało problem. Tym samym prawo do obrony adresatów pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń zostało zachowane.

Terminy na udzielenie odpowiedzi na pisemne zgłoszenie zastrzeżeń

- (10) Początkowo DG ds. Konkurencji wyznaczyła okres ośmiu tygodni na udzielenie odpowiedzi na pisemne zgłoszenie zastrzeżeń. Termin ten został przedłużony po dostarczeniu pierwszej dodatkowej płyty DVD w dniu 4 marca 2016 r., a następnie ponownie przedłużony na wniosek kilku adresatów pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń, przy czym wyznaczono terminy od 29 marca do 12 kwietnia 2016 r. W odpowiedzi na wniosek NCC zawiesiłem bieg terminu, w którym NCC musiało udzielić odpowiedzi na pisemne zgłoszenie zastrzeżeń, dopóki nie zakończy się dyskusja na temat pozostałych aspektów zachowania poufności w odniesieniu do nazw klientów (zob. pkt 6–9 powyżej).
- (11) Po wysłaniu pierwszego pisma wszyscy adresaci pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń, z wyjątkiem NCC, mieli możli-wość przedstawienia uwag do tego pisma oraz uzupełnienia swoich odpowiedzi na pisemne zgłoszenie zastrzeżeń do dnia 18 maja 2016 r. Termin przedstawienia swojego stanowiska na temat zarówno pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń, jak i pierwszego pisma dla NCC wyznaczono na dzień 20 maja 2016 r. Elna, Hitachi, Matsuo, NEC Corporation, Nichicon i Rubycon nie przekazały odpowiedzi na pierwsze pismo.

Złożenie ustnych wyjaśnień na spotkaniu wyjaśniającym

- (12) Złożenie ustnych wyjaśnień na spotkaniu wyjaśniającym odbyło się w dniach od 12 do 14 września 2016 r. Uczestniczyli w nim wszyscy adresaci pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń, z wyjątkiem Matsuo, który w swojej pisemnej odpowiedzi na pisemne zgłoszenie zastrzeżeń nie wystąpił o możliwość złożenia ustnych wyjaśnień.

Dostęp do odpowiedzi innych adresatów pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń

- (13) W dniu 1 września 2016 r. NCC wystąpiło do DG ds. Konkurencji o zapewnienie mu dostępu do jawnej wersji odpowiedzi innych adresatów pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń oraz załączników do tych odpowiedzi. Po odrzuce-niu tego wniosku przez DG ds. Konkurencji w dniu 5 września 2016 r. NCC skierowało sprawę do mnie w dniu 19 września 2016 r. W dniu 10 października 2016 r. w dużej części odrzuciłem wniosek NCC⁽³⁾.

⁽¹⁾ Zgodnie z zaleceniami zawartymi w podręczniku procedur ochrony konkurencji (rozdział 12, pkt 50) dostępnym na stronie internetowej Dyrekcyj Generalnej ds. Konkurencji: http://ec.europa.eu/competition/antitrust/antitrust_manproc_3_2012_en.pdf

⁽²⁾ Standardowy załącznik dotyczący tajemnic handlowych i innych informacji poufnych, załączony do wszystkich wezwań do udzielenia informacji, dostępny na stronach DG ds. Konkurencji: http://ec.europa.eu/competition/antitrust/business_secrets_en.pdf. Zob. również wyrok w sprawie T-465/12 AGC Glass Europe przeciwko Komisji, EU:T:2015:505, pkt 36 – 40.

⁽³⁾ W odpowiedzi na wniosek NCC z dnia 16 grudnia 2016 r. o ponowne rozważenie mojej decyzji potwierdziłem ją pismem z dnia 9 lutego 2017 r.

- (14) W wykładni prawa dostępu do akt, określonego w art. 27 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003⁽¹⁾ oraz w art. 41 ust. 2 lit. b) Karty praw podstawowych UE, sądy UE konsekwentnie rozróżniają między, z jednej strony, dokumentami, które stanowiły część akt w momencie notyfikacji pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń, a z drugiej strony dokumentami, które są później dodawane do akt, w tym w szczególności odpowiedziami innych stron na pisemne zgłoszenie zastrzeżeń⁽²⁾. Rozróżnienie to jest logiczne, ponieważ dostęp do akt nie jest celem samym w sobie, ale ma na celu ochronę prawa do obrony⁽³⁾, w szczególności aby umożliwić adresatom pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń zbadanie dowodów będących w posiadaniu Komisji, tak aby mogli oni skutecznie wyrazić swoją opinię na temat wniosków, jakie Komisja zawarła w pisemnym zgłoszeniu zastrzeżeń na podstawie tych dowodów⁽⁴⁾. Jeżeli chodzi o dokumenty, które zostają dodane do akt po notyfikacji pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń, w tym w szczególności odpowiedzi innych stron na to zgłoszenie, Komisja jest zobowiązana do zapewnienia dostępu do takich dokumentów jedynie, jeżeli okaże się, że zawierają one nowe dowody obciążające lub uniewinniające⁽⁵⁾ lub jeżeli dokumenty te są niezbędne, aby wnioskodawca mógł zakwestionować dane liczbowe wykorzystane przez Komisję do przedstawienia zarzutów⁽⁶⁾. Dany dokument może, bowiem zostać uznany za obciążający wyłącznie wówczas, jeśli został wykorzystany przez Komisję na poparcie stwierdzenia naruszenia popełnionego przez przedsiębiorstwo⁽⁷⁾. Jeśli chodzi o nowe dowody uniewinniające, poszanowanie prawa do obrony nie może z zasady prowadzić do zobowiązania Komisji do ujawnienia dokumentów dodanych do akt po notyfikacji stronom pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń, aby mogły one upewnić się, że nie istnieją dowody uniewinniające⁽⁸⁾. W zakresie, w jakim strony opierają się na domniemych dowodach uniewinniających przedstawionych w takich dokumentach, to one zobowiązane są dostarczyć dowody *prima facie* na to, że dokumenty te są istotne dla ich obrony. W szczególności strony muszą wskazać potencjalne dowody uniewinniające lub udowodnić, że takie dowody istnieją i w związku z tym mają znaczenie dla sprawy⁽⁹⁾.
- (15) Elementy przedstawione przez NCC nie stanowiły dowodu *prima facie* na istnienie nowych dowodów uniewinniających w odpowiedziach innych stron na pisemne zgłoszenie zastrzeżeń. W szczególności istnienie rozbieżnych interesów stron postępowania w sprawie kartelu nie stanowi samo w sobie dowodu *prima facie*, że ich odpowiedzi na pisemne zgłoszenie zastrzeżeń zawierają dowody uniewinniające dla kilku lub wszystkich innych stron⁽¹⁰⁾.
- (16) W każdym razie, po zapoznaniu się ze wszystkimi pisemnymi odpowiedziami innych adresatów na pisemne zgłoszenie zastrzeżeń oraz pierwsze pismo, w odpowiedzi jednego z adresatów pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń zidentyfikowałem dwa fragmenty i jeden załącznik, które mogłyby zawierać nowe dowody uniewinniające dla NCC, ponieważ zawierały oświadczenie byłego pracownika lub opierały się na dalszych rozmowach z innym pracownikiem. W związku z tym zdecydowałem, że należy zapewnić dostęp do tych fragmentów. W następstwie tej decyzji DG ds. Konkurencji przyznała NCC dostęp do jawnej wersji tych fragmentów oraz załącznika i zezwoliła NCC na przedstawienie na ten temat uwag na piśmie.

Dodatkowe pisma przedstawiające okoliczności faktyczne

- (17) W dniu 28 lutego 2017 r. Komisja przesłała adresatom pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń drugie pismo przedstawiające okoliczności faktyczne („drugie pismo”), w którym wskazała pewne dowody, które mogłaby wykorzystać na poparcie zastrzeżeń przedstawionych w pisemnym zgłoszeniu zastrzeżeń. Wszyscy adresaci pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń, z wyjątkiem Matsuo, NEC Corporation i Rubycon przesłali odpowiedzi na to drugie pismo.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu (Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 1).

⁽²⁾ Między innymi wyroki w sprawach Heineken Nederland i Heineken przeciwko Komisji, T-240/07, EU:T:2011:284, pkt 241 i 242; Hoechst przeciwko Komisji, T-161/05, EU:T:2009:366, pkt 163; oraz Shell Petroleum i in. przeciwko Komisji, T-343/06, EU:T:2012:478, pkt 84.

⁽³⁾ Wyroki w sprawach Aalborg Portland i in. przeciwko Komisji, C-204/00 P, EU:C:2004:6, pkt 68; Atlantic Container Line i in. przeciwko Komisji, T-191/98 i T-212/98 do T-214/98, EU:T:2003:245, pkt 376 i 377; oraz Solvay przeciwko Komisji, T-186/06, EU:T:2011:276, pkt 214.

⁽⁴⁾ Wyroki w sprawach Solvay przeciwko Komisji, T-30/91, EU:T:1995:115, pkt 59, oraz Cimenteries CBR i in. przeciwko Komisji, T-25/95 itd., EU:T:2000:77, pkt 156 i 142.

⁽⁵⁾ Wyrok w sprawie Shell Petroleum i in. przeciwko Komisji, T-343/06, EU:T:2012:478, pkt 85.

⁽⁶⁾ Wyrok w sprawie Ziegler przeciwko Komisji, T-199/08, EU:T:2011:285, pkt 118.

⁽⁷⁾ Między innymi wyroki w sprawach Heineken Nederland i Heineken przeciwko Komisji, T-240/07, EU:T:2011:284, pkt 245 oraz Fresh Del Monte Produce przeciwko Komisji, T-587/08, EU:T:2013:129, pkt 665.

⁽⁸⁾ Wyrok w sprawie Heineken Nederland i Heineken przeciwko Komisji, T-240/07, EU:T:2011:284, pkt 255;

⁽⁹⁾ Idem, pkt 256 i 257.

⁽¹⁰⁾ Wyrok w sprawie Shell Petroleum i in. przeciwko Komisji, T-343/06, EU:T:2012:478, pkt 84 i 85 oraz Koninklijke Wegenuw Stevin przeciwko Komisji, T-357/06, EU:T:2012:488, pkt 164 i 165.

- (18) Dnia 1 grudnia 2017 r. Komisja wystosowała do adresatów pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń trzecie pismo przedstawiające okoliczności faktyczne („trzecie pismo”), wskazując dalsze dowody, które mogłaby wykorzystać na poparcie zastrzeżeń przedstawionych w pisemnym zgłoszeniu zastrzeżeń. Tego samego dnia adresaci pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń otrzymali drogą elektroniczną cztery dokumenty i zaproszono ich do zapoznania się w siedzibie DG ds. Konkurencji z pewnymi innymi dodatkowymi dowodami, które stanowiły podstawę załącznika II do trzeciego pisma. Prawie wszyscy adresaci pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń skorzystali z dostępu do dokumentów w tych pomieszczeniach w okresie od 5 do 12 grudnia 2017 r. Wszyscy adresaci pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń, z wyjątkiem przedsiębiorstw Elna i NEC Corporation, przedłożyli odpowiedzi na trzecie pismo.

Projekt decyzji

- (19) W porównaniu z pisemnym zgłoszeniem zastrzeżeń w projekcie decyzji liczba adresatów została zmniejszona o pięć podmiotów prawnych. Zmniejszono także czas trwania naruszenia o [...]. Ograniczono również zakres udziału przedsiębiorstwa Nichicon w pojedynczym i ciągłym naruszeniu przepisów. Ponadto kwoty grzywien zawarte w projekcie decyzji uwzględniają okoliczności łagodzące w odniesieniu do NEC Tokin, Nichicon, Matsuo i Panasonic/Sanyo.
- (20) Zgodnie z art. 16 decyzji 2011/695/UE sprawdziłem, czy projekt decyzji dotyczy jedynie zastrzeżeń, co do których adresaci decyzji mieli możliwość przedstawienia swoich stanowisk, i stwierdzam, że tak właśnie było.
- (21) Ogólnie stwierdzam, że wszyscy adresaci decyzji mieli możliwość skutecznego skorzystania z przysługujących im praw proceduralnych w przedmiotowej sprawie.

Bruksela, dnia 16 marca 2018 r.

Wouter WILS
